Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : T. v.d. Wiel
Zaakdossiernummer : **ZK24.00422**
Documentnummer : **2024.3131**

Onderwerp	:	**Raadsvoorstel over Startnotitie Wijkgericht Maatschappelijk Accommodatiebeleid Loon op Zand 2025-2030**
Beleidsprogramma	:	**2.2 Sport, cultuur en welzijn**

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding

Maatschappelijke accommodaties huisvesten maatschappelijke functies zoals ‘ontmoeting’, ‘binnensport/bewegen’, en ‘cultuur/muziek’. Deze functies, ook wel ‘het verenigingsleven’ genoemd, vormen een belangrijke sociale basis waarin inwoners van alle leeftijden elkaar kennen en herkennen, zichzelf ontspannen en ontwikkelen. Op wijkniveau zorgt een sterke sociale basis ervoor dat inwoners naar elkaar omkijken en op hun sociale netwerk kunnen terugvallen. Een maatschappelijke accommodatie kan ook het podium / de uitvalsbasis zijn van het wijkteam en haar partners. Door middel van een intensieve samenwerking met inwoners, verenigingen en organisaties en een groot vrij toegankelijk hulpaanbod dichtbij, wordt de inzet van schaarse specialistische zorg en WMO begeleiding afgevlakt.

De gemeente is over dit ‘maatschappelijk rendement’ al enige tijd in gesprek met de besturen van maatschappelijke accommodaties. Met name vrijwilligersbesturen ervaren een beperkte (financiële) slagkracht sinds Corona. Zij vragen om organisatorische, financiële en technische ondersteuning aan de gemeente, bijvoorbeeld meer uren professioneel beheer, een financiële bijdrage voor reparaties of verduurzaming, het vinden en binden van vrijwilligers of sponsors.

Het huidige Integrale Maatschappelijke Accommodatiebeleid (IMA) uit 2018 is geëvalueerd met de vraagstelling of het IMA voldoende kaders biedt voor het efficiënt inzetten van accommodaties in de ontwikkeling naar Sterke Gemeenschappen. Dit op basis van gesprekken met de besturen van Crossroads, Kuip, Gildenbond, Moeruiltje, Pannehoef, Rode Loper, Wetering, beide wijkteam-coördinatoren, beleidsmedewerkers binnen de opgave Sterke Gemeenschappen, Vastgoed, RO en medewerkers van ContourdeTwern en R-newt.

De conclusie van de evaluatie van het IMA uit 2018 is dat in 2024 het opstellen van een wijkgericht maatschappelijk accommodatiebeleid met een regierol voor de gemeente gewenst en nodig is, zodat een portfolio van toekomstbestendige accommodaties per wijk de ontwikkeling naar en het behoud van Sterke Gemeenschappen kan faciliteren. We streven naar toekomstbestendige accommodaties in een wijk die voor ieder van de bouwstenen ‘maatschappelijk rendement’, ‘exploitatie & beheer’ èn ‘de bouwkundige staat van het gebouw’ minimaal een voldoende scoren.

De startnotitie (zie bijlage) geeft het beleidskader aan, waarbinnen het Wijkgericht Maatschappelijk Accommodatiebeleid (WMA) wordt opgesteld. Dit op basis van de conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie van het IMA uit 2018.

In de startnotitie staat:

- Welke conclusies en aanbevelingen volgen uit de evaluatie van het Integraal Maatschappelijk Accommodatiebeleid 2018 (deel 1);
- Uit welke bouwstenen de toekomstbestendigheid van een individuele accommodatie en van de portfolio aan accommodaties in een wijk bestaat (deel 2);
- Hoe we in Loon op Zand Maatschappelijke accommodaties, Maatschappelijke functies, wijken, Spelers en Stakeholders definiëren (deel 3);
- Hoe we proces, planning en verantwoordelijkheden vormgeven voor de opstelling van het WMA (deel 4).

Beslispunten

Wij stellen u voor:
1. In te stemmen met de beschreven bouwstenen (Maatschappelijk Rendement, Exploitatie & Beheer en Bouwkundige Staat) en de werkwijze / planning uit de startnotitie voor het Wijkgericht Maatschappelijk Accommodatiebeleid (WMA) die als bijlage is toegevoegd;
2. In te stemmen met de inzet van een onderzoeksbureau om de bouwkundige staat (onderhoud, verduurzaming, toegankelijkheid) van maatschappelijke gebouwen in beeld te brengen als input voor het WMA;
3. Hiervoor een bedrag beschikbaar te stellen van maximaal € 40.000,- incl. BTW uit de Algemene Reserve.

Beoogd effect

Met een portfolio van toekomstbestendige accommodaties, waaronder minimaal één accommodatie met ontmoetingsfunctie en Huis van de Wijk-functie per wijk, faciliteren we in nauwe samenwerking met de partners van Samenwerkenindewijk (wijkteams, wijkagenten, ContourdeTwern, R-Newt, Farent, GGD, Casade, bibliotheek, huisartsenposten, buurtpreventieteams, etc.) de ontwikkeling en het behoud van Sterke Gemeenschappen. In Sterke Gemeenschappen kijken inwoners naar elkaar om en kunnen zij op hun sociale netwerk terugvallen.

Toekomstbestendige accommodaties scoren minimaal een voldoende op ieder van de bouwstenen ‘maatschappelijk rendement’, ‘exploitatie & beheer’ èn de ‘bouwkundige staat’. De bouwkundige staat en exploitatie & beheer faciliteren de bouwsteen ‘maatschappelijk rendement’.

Met de koppeling aan het IHP-K kunnen we maatschappelijke functies en initiatieven als onderwijs, kinderopvang, jeugdhulp, sport, cultuur, ontmoeting en ondersteuning zo flexibel en effectief mogelijk huisvesten in een wijk, waar mogelijk in bestaande gebouwen.

Argumenten

1.1 De startnotitie is gebaseerd op de conclusies en aanbevelingen van de evaluatie IMA 2018.
De evaluatie van het IMA 2018 is opgesteld na gesprekken tussen de gemeente en besturen van Crossroads, Kuip, Gildenbond, Moeruiltje, Pannehoef, Rode Loper, Wetering, beide wijkteamcoördinatoren, beleidsmedewerkers binnen de opgave Sterke Gemeenschappen, Vastgoed, RO en medewerkers van ContourdeTwern en R-newt.

1.2 De startnotitie beschrijft wat nodig is om een sturend, ondersteunend, wijkgericht maatschappelijk accommodatiebeleid op te stellen.
De startnotitie beschrijft de bouwstenen (maatschappelijk rendement, exploitatie & beheer, bouwkundige staat), werkwijze (SWOT analyse voor individuele maatschappelijke accommodaties en per wijk, doelstellingen op beide niveaus per bouwsteen, opstellen van scenario’s met instrumenten en

pilots) en planning (zie paragraaf 4.3 van startnotitie) voor de uitwerking van het WMA. De gemeente neemt op deze manier de regierol die in 2024 gewenst en nodig is.

2.1 De inzet van een extern bureau geeft een onafhankelijke analyse.
Een onafhankelijke beoordeling en de inzet van externe expertise, geeft een objectief beeld van de mogelijkheden van en uitdagingen voor verschillende accommodaties qua bouwkundige staat (onderhoud, verduurzaming, toegankelijkheid). Een SWOT analyse van de bouwstenen maken het mogelijk om accommodaties en wijken te beoordelen en te vergelijken.

3.1 *Er is geen budget gereserveerd voor het extern onderzoek binnen het maatschappelijk accommodatiebeleid.*
Uit het maatschappelijk accommodatiebeleid worden subsidies betaald voor accommodaties. Deze incidentele uitgave kan betaald worden uit de algemene reserve. Het onderzoek naar de bouwkundige staat van gebouwen is belangrijk voor de onderbouwing van de scenario's in het WMA.

Kanttekeningen
2.1 De maatschappelijke accommodaties die onder het WMA (komen te) vallen, kennen een grote diversiteit aan eigenaarschap, draagkracht van bestuur en financiële relatie met de gemeente.
Met het uitwerken van het WMA streven we naar een eenduidige verdeling van taken en verantwoordelijkheden en bekijken we de portfolio van accommodaties per wijk, als een geheel.

2.2 De ruimte voor meerjarige investeringsafspraken is beperkt.
Investeren in de bouwkundige staat van maatschappelijke accommodaties die geen eigendom zijn van de gemeente, valt niet onder onze wettelijke taak. Het streven naar een portfolio van toekomstbestendige accommodaties zal betekenen dat er een keuze gemaakt moet worden uit realistische scenario's en dat fasering en prioritering noodzakelijk is van instrumenten en pilots. Een gedeelde inzet van middelen, ruimte en personeel (wijkgerichte benadering, koppeling met IHP-K) kan gaan helpen om plannen toch uitgevoerd te krijgen.

3*.1 Het extern bureau hangt deels af van de informatie die bekend is bij besturen en gemeente.*
De medewerking en output van spelers en stakeholders van het wijkgericht accommodatiebeleid is nodig voor de SWOT analyses. We geven hen de gelegenheid om mee te denken over de formulering van de opdracht die wordt aanbesteed, inclusief de criteria en normen van het gebouwenpaspoort

Financieel
Het extern onderzoek voor de bouwkundige staat van de maatschappelijke accommodaties als onderdeel van de gebouwpaspoorten/ SWOT analyse, kan worden betaald uit het aangevraagde krediet van maximaal € 40.000 inclusief BTW.

De kredietaanvraag bij de startnotitie voor het IHP-K maakt het mogelijk dat we alle onderwijs- en maatschappelijke gebouwen mee kunnen nemen in de gebieds-/wijkgerichte benadering.

De financiële consequenties voor de benodigde investeringen in de toekomstbestendigheid van maatschappelijke accommodaties maken in de vorm van scenario's onderdeel uit van het WMA, dat aan de gemeenteraad ter vaststelling zal worden voorgelegd.

Voortgang

De uitwerking van het WMA verloopt in vijf stappen, met acties, resultaten en een tijdspad. Deze planning wordt weergegeven in paragraaf 4.3 van de startnotitie.

Het Wijkgericht Maatschappelijk Accommodatiebeleid en het IHP-K worden beide in 2024 opgesteld, om de maatschappelijke huisvestingsmogelijkheden en -opgave per wijk in kaart te brengen. Deze processen kunnen elkaar versterken, maar ook vertragen. Er is een realistische planning opgesteld om de geschatte investeringen bij de kadernota van 2025 aan te leveren.

Communicatie

Draagvlak en vertrouwen in te maken afspraken zijn van groot belang. Er zal in de uitwerking van het WMA voldoende tijd ingeruimd worden om de stakeholders en spelers in het maatschappelijk accommodatiebeleid mee te nemen. Om gewenste plannen en ambities (financieel) haalbaar te maken gaan we ook in gesprek met andere relevante partijen en netwerken in de gemeente.
We nodigen o.a. woningcorporaties, inwoners, ondernemers, vastgoedeigenaren, ontwikkelaars, ouders etc. expliciet uit om mee te denken waar het gaat om een effectiever gebruik en optimale inzet van binnen- en buitenruimte in de voorzieningen in de gemeente, binnen de opgave Sterke Gemeenschappen. Dit in nauwe samenwerking met de besturen en exploitanten van accommodaties.

Bijlagen

2024.03129: Startnotitie ‘Naar een Wijkgericht Maatschappelijk Accommodatiebeleid voor Loon op Zand’

Het college van burgemeester en wethouders;

de secretaris,	de burgemeester,
N. van Mourik	J. van Aart

Ontwerpbesluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 5 maart 2024, nummer. 2024.02633

b e s l u i t :
1. De als bijlage 1 toegevoegde startnotitie voor het Wijkgericht Maatschappelijk Accommodatiebeleid (WMA) vast te stellen;
2. In te stemmen met de inzet van een onderzoeksbureau om de bouwkundige staat (onderhoud, verduurzaming, toegankelijkheid) van maatschappelijke gebouwen in beeld te brengen als input voor het WMA;
3. Hiervoor een bedrag beschikbaar te stellen van maximaal € 40.000,- incl. BTW uit de Algemene Reserve.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van Raadsbesluit d.d. (wordt ingevuld door Griffie).

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,